

DİĞER ÖZEL DOSYALAR

**ANAYASA MAHKEMESİNİN İPTAL KARARINDAN SONRA
YURT DIŞI ÇIKIŞ YASAĞI UYGULAMASI HALA
UYGULANIYOR MU?**

**ÖZEL DOSYA
NO:7**

Vergi borcu bulunan mükelleflerin söz konusu vergi borçları sebebiyle yurtdışına çıkış yasağı uygulamasına maruz kalmalarının Anayasaya aykırılığı öteden beri tartışmalı bir konu idi. Nihayet Anayasa Mahkemesi tarafından bu uygulamanın Anayasaya uygun olmadığı yönünde karar verilmiş olup, söz konusu karar 08.12.2007 tarih 26724 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır.

Hali hazırdaki uygulamada yurt dışı çıkış yasağı uygulaması 5682 sayılı Pasaport Kanununun 22. Maddesi hükmüne göre gerçekleştirilmektedir.

5682 sayılı Pasaport Kanununun 22. Maddesi “Pasaport ve vesika verilmesi yasak olan haller” başlığını taşımakta ve ” vergiden borçlu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere, pasaport veya seyahat vesikası verilmeyeceği, verilmişse geri alınacağı, bunların yurt dışına çıkışlarının engelleneceği” yönünde hüküm yer almaktadır. Güncel uygulamada kamuya olan borçları 25.000 YTL ve üzerinde olan mükelleflere yurtdışı çıkış yasağı uygulanmakta böylelikle mükelleflerin yükümlülüklerini zamanında yerine getirmelerinin sağlanması, amme alacağının tahsilinin güvence altına alınması ve tahsilatın hızlandırılması amaçlanmıştır

Kamu oyunda uzun süredir Anayasa’ya uygunluğu tartışılan yurtdışı çıkış yasağı uygulaması ile ilgili olarak Anayasa Mahkemesinin 18.10.2007 tarih ve E: 2007/4, K: 2007/81 sayılı kararı ile;

5682 sayılı Pasaport Kanununun 22. Maddesindeki “vergiden borçlu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere” bölümü,

4389 sayılı Bankalar Kanununun 15. maddesinin 3 numaralı fıkrasının “5682 sayılı Pasaport Kanununun 22. maddesi hükümleri, Fonun talebi üzerine Fona borçlu olanlar ile tüzel kişi borçluların kanuni temsilcileri hakkında da uygulanır” biçimindeki tümcesi,

4389 sayılı Bankalar Kanununun ek 5. maddesinde yer alan “tedbir” sözcüğü,

5411 sayılı Bankacılık Kanununun 13. maddesinin “tüzel kişilerin kanuni temsilcileri ile borçlu veya borçla diğer ilgililerin yurt dışına çıkarılmasını yasaklama” bölümü,

Anayasanın 2,13 ve 23. maddelerine aykırı olduğu gerekçesi ile iptal etmiştir.

Aynı kararda; yukarıda belirtilen bölümlerin iptali sonucu doğabilecek hukuksal boşluk, kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, söz konusu iptal hükmü kararının Resmi Gazetede yayımlanmasından (8.12.2007 tarihinden) başlayarak 6 ay sonra yürürlüğe girmesine hükmedilmiştir.

Bu çerçevede; Halen TBMM Gündeminde bulunan tasarı ile 6183 sayılı Kanuna 36 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 36/A maddesi eklenmesi öngörülmektedir.

"Yurt dışı çıkış tahdidi:

MADDE 36/A- Devlete ait olup 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu kapsamına giren amme alacakları ile bunlara ait zam ve cezalarını ödeme emrinin tebliğ tarihini takip eden yedi gün içerisinde ödemeyen ya da bu Kanun hükümleri uyarınca hakkında bu alacaklar nedeniyle ihtiyati haciz kararı alınan amme borçlusunun yurt dışına çıkışı, amme alacağının devamı müddetince alacaklı tahsil dairesinin talebi üzerine ilgili makamlarca engellenir.

Yurt dışı çıkış tahdidi, yirmi beş bin Yeni Türk Lirası ve üzerinde olan teminat altına alınmamış amme alacağı için uygulanır. Bakanlar Kurulu, bu tutarı on katına kadar arttırmaya, yarısına kadar indirmeye ve yeniden kanuni tutarına getirmeye yetkilidir.

Amme alacağına karşılık teminat alınması, alacağın tecil edilmesi, yargı mercilerince amme alacağının takibinin durdurulmasına karar verilmesi veya takibin kanunen durdurulması gereken diğer hallerde yurt dışı çıkış tahdidi, alacaklı tahsil dairesinin talebi üzerine ilgili makamlarca kaldırılır.

Amme borçlusu hakkında uygulanan yurt dışı çıkış tahdidi, hastalık, iş bağlantısı gibi zaruri hallerde alacaklı tahsil dairesinin uygun görmesi ve bildirim üzerine ilgili makamlar tarafından kaldırılır. Bu fıkra göre yurt dışı çıkış tahdidinin kaldırılmış olması yeniden tatbikine mani değildir.

Amme borçlusuyla birlikte amme alacağının ödenmesinden sorumlu olan ve bu Kanuna göre amme borçlusu sayılan kişiler hakkında da bu maddede yer alan esaslara göre yurt dışı çıkış tahdidi uygulanır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

Diğer taraftan Anayasa Mahkemesinin kararı karar tarihinden 6 ay sonra 08.06.2008 tarihinde yürürlüğe gireceğinden vergi borcu nedeniyle yurt dışı çıkış yasağı uygulaması halen sürmektedir.